

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 6. De generali confessione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

neque ullâ humanâ diligentia numerum certum, vel etiam verisimilem potest reperire, satisfacit, si modo quodam confuso conluetudinem, & illius tempus explicet, & dicat, se per duos annos cum quibusvis peccâsse, addâtque species magis principales, & saltem in confuso multitudinem numericam, an & quâ frequentem, v.g. toties per mensem peccaverit, videlicet an cum conjugatis, consanguineis, vel personis DEO sacris &c. Idem est de eo, qui frequenter instituit cum peccato mortali colloquia turpia, absque ullo defectu circa materiam, & personas, seu solutas, seu conjugatas &c. nam & hic, si sentiat difficultatem explicandi numerum (ut certè evenire solet malè moratis seu viris, seu adolescentibus) satisfacit, si explicet tempus illius perversæ consuetudinis, & species principales, quas inter colloquendum turpiter concupivit. Idem dicendum est de aliis malis statibus. Lugo *D. 16. de pœnit. s. 14. n. 575.* apud Tamb. *in Meth. confess. l. 2. c. 1. §. 7. n. 44.* qui eum sequitur.

603. Rectè verò addit Vasq. *q. 91. de pœn. art. 1. dub. 5. n. 3.* apud eundem Tamb. *n. 40.* circa numerum actuum internorum non esse hos inveteratos peccatores cogendos ad explicandam frequentiam, & numerum per hebdomadam & dies, sicut cogi possunt ac debent circa frequentiam ipsorum peccatorum externorum, v.g. fornicationum; ut scilicet dicant, si memoriâ teneant, quoties plûs minus per diem, per hebdomadam &c. peccaverint. Ratio discriminis est, quia in actibus internis videtur impossibile, eos ad aliquem numerum sine magni erroris periculo, sive per excessum, sive per defe-

R. P. Stoz Trib. Pœnit.

ctum reducere; quod periculum in peccatis externis cessat.

604. Respirare possunt illi, qui homines rusticos apud indoctos Parochos indoctè confessos audiunt. Non enim hi adigendi sunt ad confessiones reiterandas ex eo, quòd numerum peccatorum non expresserint. Henriq. *l. 5. c. 3. n. 10.* Dian. *in Summa V. Circumstantia. n. 56.* Reginald. *l. 6. c. 4. n. 140.* ubi cum Medina *in instruct. confessar. l. 2. c. 8. sub finem.* addit, tutius esse generalem confessionem instituire.

605. Quòd si verò hi tales & tam inveterati peccatores melius suorum scelerum numerum explicare & determinare possint (ut sanè possunt, si fortè intra septimanam vix semel delinquant) utique debent. Interim tamen etiam si prædicto grosso modo confessi sunt, non tenebuntur postea iterum peccata particularia, quæ in memoriam veniunt, confiteri, licet possint ea magis distinctè explicare: nam in illa confusa narratione fuerunt sufficienter comprehensa & directè etiam absoluta. Vasq. *loc. cit.* apud Tamb. *num. 45.*

§. VI.

De generali confessione.

606. Multi pœnitentium reperiuntur, qui confessionibus, quas Generales vocant, instituendis nullum imponunt finem, rati, se hoc modo tranquillitatem reperturos, in quo tamen sæpe seipos gravissimè deceptos deprehendunt: tantum enim abest, ut optatam quietem reperiant, ut eam semper magis magisque perturbent, sibi que præcipuè, & non raro etiam Confessariis longè molestissimi

Ss

eva-

evadant. Sed & ex Confessariis quandoque reperiuntur, qui nescio, an bono Zelo ducti, vel potius damnosa curiositate permoti, eos, qui etiam prima vice ipsorum adeunt tribunal, continuo ad confessionem generalem faciendam cohortantur, & urgent. Sed rectius faciunt, si, cum nulla sit necessitas, ab ejusmodi peccatorum repetitione abstineant, & de reliquo suo officio bene fungantur. Non enim semper ejusmodi confessiones suadendæ sunt, nec facilè permittendæ, præcipuè illis, qui carnalibus peccatis assueti erant: his enim nihil periculosius, imò & perniciosius esse potest, quam si camerinam turpissimarum suarum sordium, quibus aurium tenus, ut ajunt, immergi hærebant, moveant. Quid enim facilius est, & proclivius, quam ut in delectationes saltem morosas, & turpia desideria incidant? His ergo multò melius est, ut à sollicita inquisitione in eas actiones, quæ longè melius æternæ oblivioni fuissent datæ, abstineant; nisi aliqua causa, eaque potissimum necessitatis, aliud exigat. Quamcunque ergo frequenter instituantur, semper idem periculum redibit; manentibus etiam semper iisdem anxietatibus, an sibi, suæque conscientiæ satisfecerint. Miseri profectò dubitantii, vel etiam ex eo capite, quòd nulla spes sit, per ejusmodi repetitionem illos juvandi, cum eadem debilitas maneat, & potius augeantur scrupuli & anxietates, quod, ut Navar. c. 21. Man. n. 42 monet, saltem sine peccato veniali fieri nequit. Huic ergo tam gravi malo ut aliquod feratur auxilium.

607. Nota, confessionem generalem aliam esse necessitatis, aliam libertatis, aut

folius utilitatis. Illa est, cum ex prioribus confessionibus una vel plures factæ sunt sacrilegè, vel propter tectæ, seu scienter, & sine justa causa omiſsa peccata mortalia, vel ob defectum contritionis aut sacramentalis absolutionis &c. Ista verò est, quæ nulla tali necessitate instituitur, sed prorsus liberè præcisè ex eo, ut gratia per Sacramentum augeatur; ut major dolor de peccatis eliciatur; ut amor DEI in nobis magis excitetur, cum sub uno aspectu tantam videmus peccatorum vim, quibus divina bonitas, cum gravissimè læta esset, tamen tanti temporis patientiæ nostram pertulit in peccatis moram; vel ut præterea creseat in nobis confusio propria, cum tam immanem illam turpitudinem, quæ peccatum animam commaculat, intuemur: vel denique ut factò de vitæ emendatione novo proposito initium capiatur recens, tantò melius impostetum collocandi tempus, quantum pejus superiore ætate nos collocasse intelligimus.

608. Ceterum confessio generalis, quam necessitatis dixi, necessariò est instituenda, ex quocunque demum capite priores confessiones una vel plures fuerint irritæ: nunquam enim peccata in iis exposita fuerunt absoluta, adeoque semper illud onus sibi habent alligatum, ut clavibus denuo subjiciantur, & legitime absolvantur: de quo nemo dubitat. Interim tamen illud solatio esse potest haud modico, quòd, si quis post sacrilegam confessionem inculpatè obliviscatur peccati omiſsi, secunda & reliquæ subsequentes confessiones, in quibus nulla peccati sacrilegè omiſsi occurrit memoria, valeant, nec ullum peccatorum in his expositorum denuò sic manifestandum. Fill.

tr. 7. n. 534. Tamb. l. 2. Meth. conf. c. 10. §. 3. n. 46. citans etiam Lugonem D. 16. f. 15. à n. 597. quibus adde Joan. Sancium in select. D. 4. n. 10. quem Diana in summa V. confessio. n. 63. refert, & sequitur. Nihilominus tamen quia accidere potest, ut etiam intermedie aliquæ confessiones, ob memoriam v. g. antiqui peccati non explicati, & denuo suppressi sint sacrilegæ, consultissimum fore existimo, ut generalis confessio instituat, initio sumpto ab ea, quæ primò facta est sacrilegè.

609. Ut verò cum fructu, consolatione & facilitate instituat, adjumento esse poterunt, quæ sequuntur. I. Ut cum Confessario tuo de ea conferas, ejusque judicium & mentem inquiras, qui, te bene cognito, suggerere poterit modum sine perturbatione & anxietate procedendi, quem tu, si tibi consultum velis, accuratè sequeris. II. ad eam confessionem parabis te unà ad minimum alterave septimanà, ut quotidie nimirum aliquid temporis vel matutini vel vespertini huic peccatorum omnium discussioni tribuas, brevi aliqua oratione, vel meditatione ad contritionem tuorum peccatorum te excitans. III. Ut facilè memorià repetere possis antea actæ vitæ delicta, debes expendere domos singulas, in quibus vel in pueritia, vel in adolescentia, vel ætate majori commoratus es; socios, quibuscum domi vel foris agere consuevisti; quæ loca subinde cum ijs adieris, quæ dixeris, quæ feceris &c. item quæ studia tractaveris, quæ negotia obieris; quibus occupationibus deditus fueris &c. Hæc enim si diligenter perscrutatus fueris, haud, ut arbitratur, arduum erit, confessionem genera-

lem parare, & peragere. Vide, quæ diximus de Examine p. 1. a n. 13.

610. Hæc de eo, qui confessionem generalem ex necessitate instituit: nunc de eo, qui liberè ex sola devotione eam cogitat facere. Et licet nemo ad confessionem semel legitime factam denuo iterandam teneatur, eam tamen aliquando facere est laudabile; frequenter verò & sine causa, peccatum veniale juxta Laym. l. 5. tr. 4. c. 3. n. 5. propter reverentiam huic Sacramento debitam, quæ propter ejusmodi repetitiones sæpe non parùm minuitur. Neque desistitur iterata hæc confessio suo fructu; licet enim per primam contritionem & confessionem remissa fuerit eorum culpa, frequenter tamen non remittitur tota pœna temporaria, hinc vel in purgatorio subeunda, in quam æterna mutata fuit, quæ per secundam, tertiam, & quartam confessionem tollitur, aut minuitur, tam ratione veritatis, quàm pœnitens in confessione afficitur, quàm virtute sacramentalis absolutionis, quæ non solàm largitur & auget gratiam, sed etiam minuit & tollit dictam pœnam. Vide dicta sup. n. 4. Quod si ergo quis ea animi libertate sit præditus, ut ex frequenti repetitione nihil incommodi patiat, aut metuat, sed potius eam utilem sibi esse experiat, permitti potest, & verò etiam consuli. Imò si forte ad tranquillandam, aliquando & exorandam conscientiam videatur esse necessaria, aliquid amplius dari poterit pœnitenti & permitti.

611. Est autem nonnullis pia admodum & utilissima consuetudo, quotannis semel omnium peccatorum annuam confessionem faciendi, tum propter causas

dictas, tum ut videant, quos eo anno in virtutibus progressus fecerint: quo certè factò non obscure indicant, quantæ ipsis curæ sit propriæ animæ salus & perfectio. Sicut enim paterfamilias quorannis semel rationem omnium, quæ dedit & accepit, & in tabularium retulit, colligit, ut rerum suarum statum nôrit: ita etiam Christianus, qui ad negotiandum in virtutibus constitutus est, præclare agit, si quovis anno videat, quantas ad virtutem accessiones fecerit, quæ vitia depoterit, quas imperfectiones reliquerit, & quantum fieri potest, hunc annum cum præcedenti conferat, & si aliquid lucri spiritualis obferat, Deo gratias agat: si verò negligentia suâ detrimentum sit passus, ex animo doleat, stimulosque sibi ad fortiùs currendum addat. Hæc Veronius in *Man. Sodalit. c. 4. p. 11.*

612. Restat unus scrupulus, ad quem, nisi removeatur, teneriores conscientia possunt hærere. An videlicet in generali confessione, quam dicunt se velle instituere de omnibus peccatis à tota vita, vel à totannis, teneantur omnia peccata eorùmque species ac numerum exprimere, ne aliàs mendacij argui possint, aut decipiant Confessarium, qui iudicaret castè vixisse eum, cum tamen vixerit turpissimè, si liceat hæc talia non explicare in confessione generali. Ita Victoria & Ledesma apud Dicast. *11. 8. D. 9. d. 2. §. 7. n. 161.* Sed Dicast. *ipse n. 162.* Lugo *D. 16. f. 5. n. 56.* Laym. *l. 6.* Bonac. *D. 5. q. 5. f. 2. p. 2. §. 3. diff. 2. n. 14.* Suar. *D. 22. f. 7. n. 7.* Henriq. *l. 2. c. 12. §. in Gloss. lit. D. Diana p. 3. 11. 4. R. 86.* & alii plures, asserunt, posse quemlibet omittere, quæcunque velit, ex legitime jam semel

absolutis; tum quia hæc peccata non sunt materia necessaria confessionis; tum quia pœnitens non habet majorem obligationem confitendi peccata mortalia, jam semel subiecta clavibus & absoluta, quam peccata venialia; sed qui peccata venialia confitetur, etsi dicat, se omnia, quæ à tali tempore commisit, confessurum, non tenetur omnia confiteri, sed potest quædam reticere; ergo etiam, qui dicit se generalem omnium peccatorum confessionem exhibiturum, potest ex legitime jam expiatis quædam reticere. Nec decipit talis confitens Confessarium; verè enim, quod exponit, dat pro materia: cætera, quæ reticet, non dat, nec negat; nec tenetur dicere, cum jam semel legitime sit confessus. At mendacium in hoc facile evitatur, si dicatur, asserum illud non esse tam exactè accipiendum & intelligendum, sed in sensu accommo, scilicet peccata illa exponenda esse, quæ videbuntur, quod docti Confessarij nôrunt satis esse. Ut tamen talis pœnitens à se rejiciat onus aliqui molestissimum interrogandi numerum, si cum antiquis peccatis misceat nova, quæ sint mortalia, dividat confessionem generalem in duas partes, quarum unâ complectatur peccata antiqua, addatque se omnia jam semel quoad speciem & numerum confessum esse; alterâ verò comprehendat ea, quæ ab ultima confessione patravit, additis specie, & numero; vel si potius velit antiqua peccata cum novis exponere, non erit quidem necesse, ea ab invicem separare; addendum tamen erit, ut caveatur molestia, ea, quorum nec species, nec numerus exprimitur, jam esse legitime omnia expiata.

613. Quando quis in vita fecit confessionem generalem cum mediocri diligentia adhibita in discussione conscientiae, non tenetur amplius de vita antea acta cogitare, & si postea occurrat dubium, an peccatum sit in confessione expositum, vel non? an cum debito numero & circumstantiis &c.? potest praesumere, se jam confessum esse &c. & omnia dubia de praeterita vita deponere: alioqui nunquam erit finis dubitandi, & se, Confessariosque vexandi. Joannes Sancius D. 4. in select. n. 18. apud Dian. in sum. V. confessio. n. 56.

614. Et hoc principium applicari potest ad confessiones etiam particulares: nam qui bona fide sufficienter praestitit, quae ad confessionem requiruntur, non tenetur in prioris vitae acta ulterius inquirere; nam nullus alioqui esset locus tranquillitati conscientiae, sed quaecunque diligentia posita in confessione facienda (cum de propitiato peccato etiam viri pii non debeant esse sine metu, Eccl. 5.) semper cogitari poterit, an recte sit instituta.

P A R S IV.

DE AGENDIS POST CONFSSIONEM.

Inter haec, quae à penitente post confessionem peragenda sunt, quaedam ab eo adhuc in ipso confessionali existente sunt agenda; alia paulò post, quàm inde digressus est: alia etiam paulò tardius, & praecipue illa, quae spectant ad vitae emendationem: de quibus seorsim agendum erit.

QUAESTIO I.

De iis, quae adhuc in ipso confessionali, & paulò post sunt observanda.

Horum alia spectant ad confessionem rectè claudendam: alia ad gratias pro beneficio absolutionis impetrato agendas: alia ad implendam penitentiam.

ARTICULUS I.

De modo claudendi confessionem.

1. Sunt aliqui, qui, licet confessionem

bene absolvent, eam tamen imperitè admodum claudunt; dicendo v. g. *Jam est finis: haec sunt peccata mea: nihil amplius: alij sunt haud paulò deteriores, ij nempe, qui omnino instar piscium muti haerent, ut Confessarius ignoret, num adhuc superfit, de quo se velint accusare, vel non.* Hi ergo, si rem rectè gerere velint, sic confessionem claudant, & dicant: *De his & omnibus alijs peccatis meis dico meam culpam, ideo precor B. MARIAM semper Virginem, omnes Sanctos, & te, Pater, orare pro me ad Dominum DEUM nostrum, petoque salutarem penitentiam & abso-*